

ՏԱՍՆԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄՇԽԿ

Տարեկան գինը 10 բուբլի, կէս տարեկանը 6 բուբլի:

Առանձին համարները 5 կոպէկով:

Թիֆլիսում գրվում են միայն խմբագրատան մէջ:

Օտարաբարդացիք դիմում են ուղղակի
Тифлисъ • Редакція «Мшакъ»

Խմբագրատանը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ

(Բացի կիրակի և տօն օրերէն):

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով:

Յայտարարութիւնների համար վճարում են
խրաքանչիւր բառին 2 կոպէկ:

ԲՈՂԱՆԿԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ: Նամակ վարդանլիից: Ներքին լուրեր—ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ: Նամակ Թիբեթիայից: Արտաքին լուրեր—ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ:—ՀԵՆՈՒԳԻՐՆԵՐ:—ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ:—ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ: Կարճակալի Գօն-ժողովուրդ:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ՎԱՐԴԱՆԼԻՑ

Յուլիսի 1-ին

Վարդանլին հայ է թիւրք ընտանիքից բաց կացած մի փոքրիկ զինուորացի, որ Մեծ-Վարդապետի պաշտօնակցի 4 վերստ հեռավորութիւն ունի: Գիւղի աղ-բառով խոսող, դարչանառ կեղծատու թիւրք, զինա-փոր խորհիլներով, ժողովրդի անկրթութեան և այլ պայտիսի պակասութիւնների մասին խօսելը աւել-լորդ և անօրտակար եմ համարում, որովհետեւ այդպիսի անտարբեր և ծոյլ ժողովրդին բացի մտաբանից էլ ուրիշ ոչ մի տեսակ միջոց չի սթափանցի իր մեղեցիկ թմրութիւնից և չի շեղի ինչ նահապետական սովորութիւններից: Գրանց պէտք է ընդի կերպով մարտաբանութիւն սովորեցնել: Կեղծատու թիւրք կողմից անկի զոհելի են թուր-քերը, որոնք ձմեռները տաւարի հետ միասին մի և նոյն սենեակում են գիշերում և նոյն սե-նեակում ճաշում: Հայերը ունեն մի եկեղեցի, բայց մշտական քահանայ չունենալու պատճառով, բոլորովին դուրս են հոգեւոր միջնորդութիւններից էլ եկեղեցու դուռը ամբողջ մի անգամ էլ չէ բացվում: Այսպիսով լինում է միայն նշանա-տար տօներին: Պատահեցրը, ծերունիները եկեղե-ցու պատերը դրսից համբուրելով են բաւականա-նումս խորովրդի կրօնական դրացիներին, այս-պէս գնալով, կարող են ստանալ: Նաոյն ցաւով է որ խօսք ընկած ժամանակ թուրքերը ծաղրածու-թեան առարկայ են շինում հայերի այս անու-թանակի դրութիւնը:

Սուրբ Եղիշտից վանքապատկան իւղ ու պա-նիր է այլ հասոյթները հաւաքելիս միայն խա-նում է, որ աշխարհիս երեսին վարդապետի զին էլ կայ: Բայց մտածում է բնակիչների հոգեկան պի-տոյնների մասին: Տարեկան է մի մշտական քահանայ նշանակել այդ դիւրում և ստիպել որ միշտ զինուոր-մաս: Այսպիսով անտարբեր միայն կրթելու և խօսելու

ժամանակ, դա արդարութիւն չէ: Պէտք է կեր-պրել, լաւ պահել այդ օգտակար կենդանիներին, որ հարկաւոր դեպքում իրաւունք ունենանք կրթել և խօսելու:

Այս տարի երբ գարունը բացվեց, վարդանլի-ցիք դուրս եկան ձմեռային թմրութիւնից, վաճա-ռեցին երկու կովից մէկը, երեք ոչխարները՝ եր-կուսը, կտրեցին իրանց երեխաների բերաններից, զրկեցին իրանց գերդաստանը ամեն տեսակ բա-ւականութիւնից և պակաս էլ չկր խառն և պարտ եմ տայոյ՝ մորհակներով լրացնելով վեր-ջապէս մի կերպ ձեռք բերեցին սերմնացու ցո-րեն, 20—30 օր էլ դաշտերում, լեռներում անձ-րերի, կարկուտի տակ չարչարելով վարեցին ար-տերը և լի յայտերով, Աստուած կանչելով, ցանու-ցին այդ արւելի գնով ձեռք բերած սերմնացուն: Գիւռ այս բաւական չէ, որդիները երկրագործը օ-րը մի անգամ ժամ էր դնում, խոտն ու մոմ վա-ռում, մատաղներ անում, որ իր ցանած արտերը արդիւնաւոր լինեն, որ կարողանայ թէ իր գիւ-րաստանը կերակրել և թէ իր բազմաթիւ հոգե-թը թիթեկացնել, պարտաւորեցին ազատել: Այն-կացանք մարտ, ապրիլ, մայիս ամիսները, մտանք յունիսը: Արարչի քաղցր հովանաւորութեան տակ աղքատ երկրագործի արտերը ծիւղում էին առա-տութեան մէջ, հասկերը մինչև գետին էին դա-լիս: Երկրագործը ամեն անգամ դաշտ դուրս դա-լիս, իր արտերին այցելելիս, սիրտը փառաւոր-վում էր և անչափ ուրախութիւնից արտասուքը սաքերին բացականչում էր. «Վաճաք քեզ երկնա-մին Արարիչ, հազար բերան փառք: Բայց շատ երկար չը ժպտած անբաղդ երկրագործի բաղդը, մի գիշերվայ մէջ կազմակերպի ձիաների անազնի ջուրը ոտնակոխ արեց և անզիջար իսպառ ոչնչ-ացրեց: Ինչո՞ւ: Նրա համար որ տեղական անտա-ռապետը այդ ցանած, հասած արտերը, որպէս արտատուղի և որպէս աղբոսի հողեր, որոնք որ-պէս թէ դիւղացիք անիրաւացի ցանել էին, կա-պալում վաճառել էր դորքի վրա: Բայց խկապէս հողերը արքունի են, թէ դիւղացից, հասարակու-թիւնն է միգաւոր թէ անտառապետը, այս հար-ցերին ճշմարիտ պատասխան տալը բոլորովին անօրտէս է, ինչպէս բազմաթիւ փորձերը հա-տատեցին: Այսպիսի մի դժբախտութիւն էլ պա-տահեց Մեծ-Վարդապետայում գտնված վիճարանի-ն հողերի հետ, այն հողերի, որոնք նահանգական դատարանի վճռով միացին անորոշ, այսինքն ոչ

ես մի քայլ առաջ եմ դնում, փորձում եմ չար-մախը վեր քաշել, շօշափում եմ հրացանը, տես-նում եմ չարմախ չուռի: Ես խաչակրքում եմ ե-րեսս, հանում եմ վերին հագուստս, նրանով փա-թաթում եմ ձախ թիւղս,—արջը արդէն դալիս է... Չճշ, եղբայր,—ձայն եմ տալիս նրան: Նա իբր թէ չէ լուսւմ և շուտ է զալիս ինձանից:—Գէ, կանգնիր, եղբայր, կը սովորեցնեմ քեզ խօսելու սուտերին: Հրացանս պարտեցնում եմ օդի մէջ և բոլոր թափով դարկում եմ նրա դուռին: Նա մեռնելով բարձրանում է, ես ձախ ձեռքս կոխում եմ նրա բերանը, իսկ դանակս նրա սրտի մէջ,—նա հարձակում է ինձ թաթերով: արեան յոր-ձանքը ողողում է ինձ, լոյսը խաւարում է իմ աչքերում...»

Նա կանոց առեց, գլխով յենվեցաւ ձեռքերի վրա և մի բուբլի չար լուս մնաց: Յետոյ ձեռք-քով թիթեկ կերպով զարկեց սեղանին և ծպտաց: —Հիմա դուք կը մտածէք, որ ես պատմեցի ձեռք մի ճարպիկ կերպով հնարած առակ: Բայց ես ցոյց կը տամ նրա թաթերի հետքերը: Թոյլ տուե-ցէք բաց անել չապկիս կոճակները:

Իրաւ, ես տեսայ նրա կուրծքի երկու կողմե-րում ես սպիներ, որոնք, կարծես թէ, առաջ ե-կած լինէին մարդկային անազնի ձեռքի ճնշումից: —Նա խիտ վարպետ կերպով ձանկերով բռն-նեց ինձանից: Բաժանկերը գտաւրկ էին: Ես Մօյշախին նշան արի, որ բերէ մի շիշ ես:

անտառապետին յանձնվեցան և ոչ հասարակու-թեանը: Բայց այսօր անտառապետը հակառակ դատարանի վճռին ազատ վայելում է այդ հողե-րի արդիւնքը: Թողնենք վարդանլին, մտնենք Վարդապետ, որտեղ հետաքրքիր թղթակցի հա-մար հազարաւոր գրելու նիւթեր կան: Այո, թէ և գրելու նիւթեր շատ կան, բայց անգոր թղթակի-ցը ակամայ կուրանում է, պակասում, որ չը տեսնի և չը խօսի իր շուրջը կատարվող հազար ու մի տեսակ զոհելի երեւոյթների մասին, որով-հետեւ այնպիսի ցեցեր կան, որոնք միայն սիրում են պղտոր ջուր, խաւար զիշեր և խորին աղի-տութիւն, որպէս զի իրանք աւելի հեշտ կարո-ղանան իրանց գերը կատարել: Կան մարդիկ որ ամեն կերպ աշխատում են անկրթ ժողովրդի շրջապատում լինել, որպէս զի իրանց զոհելի արարքները ոչ զքի հակառակ չը լինեն: Ուրեմն կարծիք չը կայ, որ այսպիսի աղիտութիւն պաշ-տողներին դարձրեք, կրթութիւն քարոզողը, վար-ժապետը, լրագրողը,—շատ առեւել են: Ի՞նչ անի խեղճ թղթակիցը, երբ անկախ մարդ չէ, երբ օ-ղով ապրել չի լինի, երբ բոլոր գիւղի բոտնացողը տայ չի լինի, երբ իր կատարի թշնամիների թիւը աւելանում է, երբ չարամիտ խնամակները ամբողջ գրգռում են նրա դէմ:

Մի անգամ մի պատուաւոր խմբի մէջ եղան մարդիկ որ կարծիք յայտնեցին թէ, զկազմեթ մի դարտակ բան ա, ինչքան քէփերը ուղում է, թող գրեն, ով ա դրանց յընդին մտիկ տուողը, կա-զմեթ պիտի մեր գեղը կարգի քցի, մեզ ուղղի: Թէ մենք չենք ուղում մի բան անել, թող կազ-մեթ ինչքան ուղում ա գրի, բան չի կարալ շի-նիլ: Այս կարծիքի հիման վրա պէտք է ամեն վատ բանին ծախհարել և լրագրիները դադա-րեցնել:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երկար չորութիւնից յետոյ վարդապետի օրը, յուլիսի 24-ին, զիշերը թիթեկ անձրեւ եկաւ Թիֆ-լիսում և փոքր ինչ զովացրեց օդը:

ՆՈՐ-ԲԱՅՏՈՒՆՅԱՆ մեզ գրում են հետեւելը: «Մեր հողերը ուսումնարանի հողաբարձները գետ ևս ուսումնարանի հաշիւը չեն ներկայացրել հասարակութեանը: Ուշացնելով հաշի ներկայաց-»

—Այդ դրութեան մէջ դո՞ւք ինձ դիւղացի-ները,—չարտակալեց նա,—բայց թողնենք այդ: Ես երկար պատկած էի ջերմի մէջ, Սենիօյների տը-նում: Յերեկով, երբ ուշի էի դալիս, նրանք նըս-տած էին լինում իմ անկողնի մօտ, հաւաքվում էին այնտեղ և իմ սրտաւարները, ուղիղ այն-պէս, ինչպէս մեռնողի մահճի մօտ: Բայց հայր Սենիօյը տաւ էր, որ ես սկսում եմ առողջա-նալ, և Նիկիօյան այդ լուրով ծպտում էր: Միան-գամ կէս գիշերին դարձնում եմ ես: Հրազը վառ-վում էր: Նիկիօյան ծուր իջած, աղօթում է: Բա-ւական է այդ մասին: Այդ բոլորը անցաւ, բայց երբ որ մտաբերում ես կատարվածը, այնպէս է թւում, որ այդ ամենը տեսել ես երազի մէջ... Բաւական է: Գոք տեսնում էք, որ ես չը մտաչ: Այնուհետեւ Նիկիօյայի հայրը սկսեց իր կատարի կրքին զալ մեզ մօտ, կանայքը նոյնպէս որպէս էին նրա հետ: Մեր ծերունի ծնողները շնջում էին միմեանց հետ, բայց պատահում էր, երբ ես մտնում էի նրանց, այդ միջոցին ծերունի Սեն-իօյը ծպտում էր, աչքերը ծիծախեցնում էր և ա-ռաջարկում էր ինձ իր թմափոշու տուփից մի պտուղի վեր առնել: Նիկիօյան սիրում էր ինձ, խիտ անկեղծ կերպով սիրում էր: Հաւատում էր արբեր: Ես ինքս հաւատում էի նրան, մեր ծնող-ները նոյնպէս հաւատում էին: Հարսանիքը կա-տարվեցաւ Չերնօլիկում: Պէտք է սասած, կա-տարեալ արեւելութեամբ: Իմ հայրը կազմակերպի պար էր պարում տիկին Սենիօյի հետ: Նրանք

նեղ նրանք առիթ են տալիս քաղաքի բնակիչ-ներին իրանց մասին այլ և այլ զրպարտութիւն-ների հնարելուն:»

Նոյն տեղից մեզ գրում են որ Նոր-Բայազէտ քաղաքի մօտակայ գիւղերում տարածված է ցաւ անասունների մէջ, որից անասունները մեծ բա-նակութեամբ մեռնում են:

Մենք լսում ենք որ այն լեզուի երկուստարը, որ անցեալ կիրակի օր հայոց դաւաճութիւն է ընդունել, միջուկով Թիֆլիսի Մոջնու եկեղեցում, լեզուների յայտնի տոմսին է պատկանում և բա-ւական հարուստ մարդ է: Վերտութեան հանդէպ շատ շքեղ կերպով է կատարվել:

Մարդիկ կան, որոնք լուր են տարածում թէ Թիֆլիսում տիրում են այժմ այլ և այլ հիւան-դութիւններ: Մենք հարց ու փորձ անելով մեր քաղաքում յայտնի բժշկներին, կարող ենք հաւա-սացնել մեր ընթերցողներին, որ այս բուբլիս Թիֆ-լիսում ոչինչ վտանգաւոր, կամ վարակիչ հիւան-դութիւն չը կայ: Բայց պատահում է շատ ան-գամ ժողովրդի մէջ փորձութիւն, շատ միջոց, մասնաւոր խալ միջոց ուտելուց, կամ մրգերից յետոյ սուր ջուր խմելուց, կամ վերջապէս, առ-հասարակ, շատ ջուր խմելուց:

Մեզ խնդրում են յայտնել որ չուտով լոյս կը տեսնի «Գինեգործութիւն» անունով մի դրոյկ: Գինը ամեն տեղի համար նշանակված է 60 կո-պէկ և կը ծախվի բացառապէս «Կենտրոնական» գրամատակաւորում:

ՆԻԺՆԻ-ՆՕՎՊՈՐՈՒԹԻՅՈՒՆ մեզ խնդրում են տղեկ հետեւել յայտարարութիւնը: «Երեք տարի Ռու-սաստանի վաճառաւան քաղաքներում և մասնա-ւանդ Նիժնի-Նովորոզի տօնավաճառում դարն-վելս միջոց տուեց ինձ ծանօթանալ և մօտ յա-րարեութիւնների ունենալ երեկի առևտրական տներին, յայտնի գործարաններին և Ֆիլիսոսների հետ, և այդ պատճառով այժմ վտանգաւոր ըն-դունում եմ կատարելու ամենայն տեսակ առե-տրական յանձնարարութիւններ և պատուէրներ ապրանք առնելու և այլն: Ուստի յայտնելով կող-կասի յարգելի վաճառականներին իմ այդ մասին պատրաստականութիւնը, խնդրում եմ հարկաւոր ամենքն էլ հաւաքել էին իրանց քաղաքում ուրի-րները, ինչպէս յարութիւն առաջները անկող դա-տաստանի օրում: Միւս օրը ես արդէն պատ-րաստվում էի մեր տունը վերադառնալու: Ես ինքս լծեցի վեց ձիաներ,—բոլորն էլ սպիտակ էին, որպէս աղանիւր: Արջի կայան, երկա-րամալ մարմը տարածված էր փայտի մէջ մեր նստեղու տեղի վրա, թաթերը ոսկեջրած ճիւղա-նիւրով քարչ էին ընկած պատուանդանի վրա, իսկ մեծ դուրը վառվուռն աչքերով, ինչպէս կենդանի, ընկած էր մեր ոտքերի տակ: Սպասա-ւորները, զիւղացիները, կազմակերպ, բոլորը ձիա-ւորված էին, կրելով ձեռքներում ջահեր: Կինս հագած ունէր կարմիր թախչայ մուշտակ, պա-տած սպիտակ արխի մարմով: Բռնում եմ նրա ձեռքից և ուսիս վրա տանում եմ կարքի մէջ: Բոլորը սկսում են ուրախութեան արգակներ բարձրացնել: Կատարեալ իշխանուհի էր նա: Նա նստում է արջի մարմի վրա և իր փորձիկ ոտիկ-ները դնում է նրա գլխին: Բոլորն էլ իրանց ձիաները վաղեցում են մեր ետեւից, և այսպէս տանում եմ իմ տիկնոջ իմ տունը: Որքան սար-սպիտակ յիմարութիւններ են գրում գերմանական գրքերի մէջ երկնային սիրոյ մասին և մի ինչ-որ հոգեկան խոստովանան մասին կոյսի առջև: —Ինչպէս սասց Նիլիեր... —Ի սէր Աստուծոյ, միջից դուք կամենում էք մէջ բերել պարոն Փօն-Նիլիերի ոտանաւորները: Աղաչում եմ ձեզ, ինչպէս ցէք ինձ:

կառավարութեան պաշտօնատեղի մէջ եւս պաշտօն ունենան: Եսկիւր Բնչ անուակ են: Աստուակ են անգլիական հիւպատոս պ. Էլլըր պազպիքի վրա կարիւրից ճամբայ ինկած է այս տեղ գալու համար: Երկէ գործը չափաւանջրած կը հասնի ձեզ, ուստի կարծեմ իմ երկար բացատրութիւնը կարեւոր էր:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—Հարաւային Աֆրիկայից ստացված տեղեկութիւնները կատարելապէս հաստատում են դուրսուներկ թագաւոր Սեփիւայի մահուան բարբ: Երա հակառակորդը, Ուլիբիլի գլխաւորը, վաղ առաւտեան յարձակվեցաւ նրա բանակի վրա: Թագաւորը և նրա սկիւան շփոթվեցան և կամեցում էին իրանց անձը փախուստով աղտակել: Այնուամենայնիւ, Ուլիբիլի կողմնակիցներին յաջողվեցաւ բռնել նրանց և սպանել: Մի և նայն վիճակի ենթարկվեցան և թագաւորի կոնսուլը: Ուլիբիլի և Նոզվիլիու բարբառնը են արված, և Սեփիւայի բոլոր հարստութիւնը, ի բայ չառնելով Անգլիայից բերած ընծաներն են, կողոպտված է: Սեփիւայի որդին, Գարուլամանդի, իր մի քանի հաւատարիմներին հետ միասին փախաւ Էդուարդի, այսինքն չեզոք հողի վրա: Կուրի այգիների գանձանը, մի կուրի, որ ծագել է Սեփիւայից, գանձը վերադարձնելու պատճառով, շատ սխտոթելի է: Լճուցի միտիտարութեանը: Չոր նայելով Սեփիւայի վերադարձնելու դեմ եղած բողոքներին Գարուլամանդի և համոզեց շատերին զանաք բարձրացնել նրան, ցանկանալով գրանով ջնջել այն անարգարութիւնը, որը, նրա կարծիքով, Բիլիոնաֆիլին էր արել, պատերազմ սկսելով դուրսուներկ դէմ: Անգլիայում Սեփիւայի մի յայտնի աստիճան սեփականացրեց եւրոպական քաղաքակրթութեան փայլը և խոստացաւ միշտ կառավարել երկիրը իր բարեկարգութեան հոգու համար: Սակայն, իր երկիրը վերադարձնելուց յետոյ, նա իսկոյն և եթէ սկսեց պատերազմել իր հարեաններին դէմ և վարձու էր նրանց հետ, առաջվայ պէս, գաղանային խոստարութեամբ: Ուլիբիլիու գլխաւորը սպասարկեց նրա դէմ Գու և յայտնի չէ, թէ որ պէս կը վարվի Անգլիան այդ հարուածից յետոյ, որ կրեց նրա քաղաքականութիւնը Աֆրիկայի հարաւում: Բայց շատ հասանական է, որ Անգլիան կրկին կը դիմի Բիլիոնաֆիլի վրան, որը հարաւային-Աֆրիկայի բոլոր կոլոնիաներից կամուտ էր դաշնակցութիւն (Ֆեդերացիա) կազմել:

ԻԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզեան լրագիրներում տպված է Փարիզի առաջ զեպան իշխան Օրլոյի հետեակ նամակը, որ ուղարկված է լանգրան Գարեո անունով քաղաքագլխին. Փարիզ, 1883 թի յուլիսի 8-ին Ու. պատրի ունիմ այս նամակի հետ յանձնել ձեզ երկու հազար Ֆրանկ, որը Նորին Մեծութիւն

էր մեզ մտ նաև բարոն Շերիլի: ձանաչում էք նրան: Նրան, ի միջի այլոց, երբեմն կոչում էին պատա Շերիլի, Սոլոմոն Շերիլի: Նա առաջ հրկայ էր, ման էր դալիս բողոքայով, առնում էր և վաճառում էր ամեն բան, ինչ որ պատահում էր, յետոյ պարագայում էր զօրքերին հաց մատակարարելով, վերջը գնեց կալուածներ և կուցե իրան Շերիլիային: Ինչէ կան այնպիսիները, ասում էր նա, որ կոչվում են Լիբիլայտէն, ուրեմն ինչու և չեմ կարող կոչվել Շերիլի: Նրա որդին արդէն դարձաւ բարոն Բաֆայել Շերիլի: Արդարաւոր ծիծաղում էր: Գարե ասեցէք նրան. չնորձ արե՞ք, այցելեցէք ինձ մտ, —նա կը ծիծաղի. արե՞ք, ասա՛ք զուր, դիմ, —նա դարձեալ կը ծիծաղի: Ամեն մի գեղեցիկ կնոջ համար պատրաստ է հագուստ բերել տալ Բրոզիլը և շալ բերել տալ Փարիզից. միշտ խնում է միայն ջուր, իրաքանիւր որ ընդունում է գուրչիացրած բազանք և երբէք չէ մտանում երեսը խաչակիքի ապուրը ուսուցող առաջ և ճաշիկոց վերջը: Յետոյ արուական Գոմբիստի, մի բարձրասակ լիւայի, կարմրած աչքերով, թաւամած բակնեւորներով և դատարի գրգռաներով. անդադար խորտակութիւններ է հաւաքում յօրուս աղքատ պանդուխտներ, ուժգին կը սեղմէ ձեզ իր կուրծքի վրա, հէնց որ կը տեսնէ ձեզ երկրորդ անգամ. ամեն անգուր թեքից կը բռնէ և կը հաւատայ նրան լեհական դաւադրութեան բոլոր գաղանկները. երբ որ գլուխը կը տարանայ, կը գոչէ.

«Կայրը, իմ Օդոտափաւ Հրամանատուն, բարեհաճեց նշանակել Լանգրան Վիգորի արձանը կանգնեցնելու համար: Բողոքեցեք և այլն»: Յրանսական լրագիրները, հրճուանքով ողջունելով այդպիսի պատրի, որ ցոյց է առել առաջ թագաւորը «Neveu de Rameau»-ի հեղինակին, որը երբեմն ապրում էր Պետերբուրգում, յիշում են այն հանգամանքները, որոնցով որ Վիգորն Ռուսաստան եկաւ: 1770 թին նա, մարդու տալով իր մրակ աղջկան, փոխի կարտուլիւն ունէր և այդ պատճառով վճռեց ծախել իր դրագարանը: Այդ բանի մասին տեղեկանալով, կայսրուհի Եկատերինա II-ը, որը յարգում էր Վիգորին, գնեց այդ դրագարանը 15 հազար լիւբլ փճաբելով, և միայն այն պայմանով սր դրագարանի նակին ատելը միջնէ իր մաճը դրագարանապետ մնայ հազար լիւբլ ուճկով: Վիգորն զանկացաւ անձամբ չնորհակալութիւն յայտնել կայսրուհուն և 1723 թին ուղևորվեցաւ Պետերբուրգ: Կայսրուհին բացառութեամբ ընդունեց Ֆրանսիական մատնապարհի և ամեն օր նա մուտք ունէր Նորին մեծութեան դրասնակը 3-ից մինչև 6 ժամը կէսօրից յետոյ: Վիգորն, ի հարկէ, հիացած էր. «ես մտնում եմ, գրում էր նա Փարիզի իր բարեկամներին, ինձ առաջարկում են նստել և ես խոսում եմ նոյնքան ազատ, որպէս և ձեզ հետ, բայց հեռանալով այնտեղից, ես ստիպված եմ խոստովանվել, որ ես տարեկան հող ունեմ, երբ ես գտնվում եմ ազատ երկրում, և որ ես ազատ հողի առայ այն երկրում, որին ստրկական են անուանում: Ահ, իմ բարեկամներ, անա ձեզ մի թագուհի, անա մի գարմանայի կին»: Վիգորն երկար չը մնաց Ռուսաստանում, չը նայելով Եկատերինա II-ի փառաւոր առաջարկութիւններին և թախանձանքներին:

Հարաւային Գերմանիայի մի գիւղում մի գիւղացի մորձ ի մահ հիւանդ էր: Նրա կինը սաստիկ յոգնեց, որովհետև հիւանդին ինամելով շատ անբուժելի էր անցկացրել: Մի անգամ, կէս գիշերին կինը պտակեց նրա կողքին և, զգալով, որ աչքերը փակվում են, դիմաց հիւանդին հետեւալ խօսեցրով. «այ մարդ, ես մի փոքր կը քրնեմ, եթէ մտնելիս կը լինես, զարթեցրու ինձ»: Բայց մինչև որ նա քնած էր, առանց նրան դարթեցնելու, տղամարդը մտաւ: Երեկ, նա չէր կամեում անհանգստացնել իր կնոջը, որը այնքան անբուժելի էր անցկացրել իր անկողնի մօտ:

Պէշտից լրագիրներին հետագրում են հետևեալը. «Կոմս Անրաշի այստեղի պրոֆեսորներէն մէկի հետ խոսելու ժամանակ ասեց, որ ներկայումս ժամանակ է, որ ուշադրութիւն դարձնեն իր նախկին առաջարկութիւններից մէկի վրա: Արտաքին դործերի միտիտար եղած ժամանակ, կոմս Անրաշի բոլոր եւրոպական պետութիւններին առաջարկեց ուղարկել ամենայայտնի մասնագետներին այն երկիրները, որոնց մէջ տարածված է

«կեցցէ, Ահաստանը կորած չէ, սկսեց սիրել միտանց», — և կը լսէ գինի կնոջ կեղտոտ կօշիկներով: Բարձրագատիկ Մացիկը, գիւղական քահանայի տիւրը, միշտ ունէր նա միտիտարական խօսքերի առատ պաշար, երբ պատահում էր ծրուուճը, մահ կամ հարսանիք: Իսկ ամենից առաւել բարեբանում էր նա ի Տէր հանդուցեալներին: Երբ որ նրան պէտք էր լինում, որ հաւատային իր խօսքերին, միշտ ասում էր «Տօբ մաքրու լինեմ», ինչպէս ուրիշները ասում են «Աստուած վկայ»: Կամ «Ճշմարտութիւն գրեմանայ»: Մէկին էլ գիտնական կուտարեցօգա, որը ամբողջ տասերեակ տարի պատրաստվում է զօկտօրի զննութիւն տալու, երևակայեցէք,—փիլիսոփայութեան զօկտօրի: Գալիս էր և կալուածատէր Լան Բոզոչկանը, որը մի բարեկարգ մարդ էր, և ուրիշ մշտաուրախ աղտականներ,—գրանք բոլորը շատ յարգում էին իմ կնոջը: Գալիս էին նաև մտնող կուտարեց, որոնք շատախոսում էին, նաղելի կերպով ժողովում էին, ամեն բոցէ կրկում էին, իսկ յետոյ—մենք 5օ գիտեցք այդ բոլորը: Եւ այսպէս մենք լաւ ժամանակ էինք անցկացնում մեր հարեաններին հետ, և ես հարատանում էի իմ կնոջը, երբ որ հիւրերը խնում էին նրա կենացը և գրում էին նրա անունով ոտանաւորներ: Նա ինքը այնպէս նայում էր նրանց վրա, կարծես թէ, կամեւում էր ասել. «ինչու համար էք դուք ամենքդ այդպէս նեղութիւն կրում, առանց ձեզ էլ մենք միշտ ուրախ ենք»:

խօսեցին, սողի վրա ուսումնասիրելու մարդկութեան այդ պատիժը: Այն ժամանակ, շատ կարելի է, այդ հիւանդութեան առաջն առնելու և բըժշկութեան միջոցներ կը գտնվեն: Այն ժամանակ եւրոպական երկու պետութիւններ միտեցին առաջարկութիւնը, որա վրա գործադրելի մեծ ծախսերի պատճառով, բայց այժմ, շատ կարելի է, առաջարկութիւնը կրողունի:

«ՄՇԱԿԻ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀԻՆՍԻՍՍՅՈՒՆ ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹԵՆԻՑ

ՆՕԿ ԳՈՐԾԻ, 24 յուլիսի: Այսօր ՄԵՃ իշխան Վլադիմիր Ալեքսանդրովիչ իր Ամուսնու հետ աջողութեամբ հասան Նովոօրոզ: Ժողովուրդը ոգևորութեամբ ողջունեց Նոյն Բարձրութիւններին. ներկայացուցիչները մատուցին աղ ու հաց: Էդուարդ Տարապետ նշանակված է գործխաղ և ժողովրդական դրօսանք:

ԽԱՐԿՈՎ, 24 յուլիսի: Այստեղից 300 կօզակներ ուղարկվեցան Եկատերինոպոլի:

ՆԱԼՏԱ, 24 յուլիսի: Մովի մէջ լողանալու սեղօնը շարունակվում է: Եկողները շատ են: Բնակարանների գները բարձրացան 40% շոգ է:

ՊՐԵՍԲՈՒՐԳ (Ունդարիայի մէջ), 24 յուլիսի: Երէկ այստեղ հակահրէական անկարգութիւններ տեղի ունեցան: Ժողովուրդի ահաբեկումը ամբողջ գլխաւոր փողոցի վրա ցոյցեր գործեց ի պատիւ պատրամուսոր Խառօշի, որ ունդարական հակասեմիտների գլխաւոր առաջնորդն է: Զօրքերը յետ միեջին ամբոխին, որ գնաց դէպի մըրգերի հրապարակը, որտեղ հրէաներն աների ապակիները ջարդեց: Գիշերվայ 12 ժամին հանգստութիւնը վերականգնվեցաւ: Մագիստրատը մի աղբարարութիւն հրատարակեց, որով սպաւնում է զսպել ամեն տեսակ յուզմունքներ գէնքի ոյժով:

ՄՕՍԿԱ, 25 յուլիսի: Ներքին գործերի միտիտար անցաւ Մոսկվայից դէպի Րեալանի նահանգը, որտեղ գտնվում է նրա կալուածքը:

ՊՕԼՏԱՎԱ, 25 յուլիսի: Երէկ գիւղատնտեսական աշխարհանդիս ընծաների բաժանումն կատարվեցաւ, որի ժամանակ ընկերութեան փոխ-նախագահ Կիլիսկա իր ձառով յայտնեց, որ աշխարհանդեպը հարուստ նիւթեր տուեց ձիապահութեան և անանասպահութեան վերաբերութեամբ, չը նայելով, որ դաշտային աշխատանքների

ժամանակը այնպէս էր այդպիսի աշխարհանդիսների համար:

ԻՍՍՍԲՕՆ, 25 յուլիսի: Բաղախօսի մէջ: Սպանիայում, հանրապետական զինուորական ապստամբութիւն սկսեցաւ: Հեռագրական և երկաթուղիական յարաբերութիւնները ընդհատված են աստիճանաւորների ձեռքով և բռնված են ապստամբները:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 26 յուլիսի: Բարոն Բօդե-Կոլիչեվ նշանակված է Բարձրագոյն պալատի օրեր-գօֆմէ-յասեր: Արխանգելսկի նահանգապետ Շեպիլին նշանակված են մէկը միւսի տեղ: Արդարութեան միտիտարը ուղևորվեցաւ արասահման, միտիտարութիւնը յանձնելով իր օրնական Մարիօլին:

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐՈՎ, 26 յուլիսի: Յուլիսի 24-ին խօսիւրայից այստեղ վախճանվեցան եօթը հոգի:

ՄԱՐԻՊ, 26 յուլիսի: Զօրքերը և բնակիչները Բաղախօսի մէջ հանրապետութիւն յայտնեցին և զինված արին ժանդարմներին: Երբ քաղաքին զօրքեր մօտեցան, ապստամբները յետ քաշուցան դէպի Պորտուգալիայի սահմանները: Միջոցներ են գործադրված ապստամբութիւնը շուտով ձնելու համար: Էստրեմադուրա նահանգը պաշարողական դրութեան մէջ է յայտնված: Միացած նահանգները հանդիսաւ են:

ԼՕՆԴՈՆ, 26 յուլիսի: Գաղտնի յայտնեց համայնքների ժողովին, որ Անգլիան չէ յայտնել օտար պետութիւններին մի որոշ ժամանակամիջոցում Եգիպտոսը մաքրելու համար, բայց պետութիւններին առհասարակ յայտնի են Անգլիայի դիտաւորութիւնները: Այսպէս թէ այնպէս խօսեան կուշայեց Եգիպտոսի մաքրելը:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 26 յուլիսի: Պետական բանկի 5% տոմսակը առաջին շրջանի արժէ 96 ռ. 50 կ., երկրորդ 94 ռ. 50 կ., երրորդ 94 ռ. 25 կ., չորրորդ 94 ռ. 37 կ., հինգերորդ 94 ռ. 62 կ., ներքին 5% առաջին փոխառութեան տոմսակը արժէ 217 ռ. 25 կ., երկրորդ 213 ռ. 75 կ., արևելեան առաջին փոխառութեան տոմսակը արժէ 92 ռ. 62 կ., երկրորդ 92 ռ. 75 կ., երրորդ 92 ռ. 75 կ., ոսկի 8 ռ. 40 կ.: Ռուսաց 1 լուբլ Լօնդոնի վրա արժէ 23 1/16 պէնս, ռուսաց 100 ռ. Համբուրգի վրա 202 1/4 մարկ, Փարիզի վրա 249 1/2 ֆրանկ: Բօրայի արամադրութիւնը ամբողջում է:

Իմրացիք—հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐՄԵՐՈՒՆԻ

Գակի ևս առաջարկում էի նրան իմ ձեռքը, նա ստորը դնում էր և մի ակնխարկում թուշում էր թամբի վրա: Նրա զինին դրած էր լինում կազակի գտակ, տակեայ փունջը ծածանվում էր թիկունքի վրա, ձին խրինջում էր, ունդները ուսցնում էր, երբ նա ձեռքով փափայում էր նրան: Յետոյ ևս սովորեցրի նրան հրացան արձակել: Ես ունէի մի փոքրիկ հրացան, որով ես ճնճողներ էի վայր գցում, երբ ինքս նոյնպէս փոքրիկ էի: Նա ուսից քարը էր գցում այդ հրացանը և միասին գնում էինք որսորդութեան: Նա իրատ յաջող կերպով կարողանում էր դնակահարել լորերին, շատ յաջող հաւատարմում եմ ձեռք: Ահա թուշում է անտառից բազէն. նա յախչտակում էր մեր վառահաններին, մինչև անգամ յախչտակեց Նիկոլայի սիրելի թխամայրին, որը գոյնով սե էր և գլխին սպիտակ խօսքայիկ ունէր: Ես մի բանի օր ծածուկ հակում էի նրան—անուշտ նա էլ սպասում էր ինձ: Միանգամ վերադառնում էի կարսօֆէլի արտից, տեսնում եմ, բազէն ճնց այնտեղ է ու այնտեղ, աղաղակում է և պտոյաներ է գործում բակի մէջ: Ինձ մտ հրացան չուցէի, և ես միայն անիծում էի նրան: Իսկ ինչ ինչում հրացանի ձայն: Բազէն օղի մէջ շուտամուտ է գալիս և ընկնում է գետնի վրա: Ո՛վ արձակեց հրացանը—կինս:—Ա՛յժմ այլ ևս նա չի յախչտակի իմ հակերին, ասում է նա և մեխում է բազէն բակի գտան վրա:

(Կը շարունակվի)

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՊԱՍՏԱՌ (օրոյ) ՏԱՐՆՕՊՈՒ ԵՂԵՐԱՅԻՆԻ ԳՐԻՃԱՐԱՆԱԿԱՆ ՊԱՀԵՍՏԻ ԱԷՉ:

Լօրիս-Մէլիքովսկայա փողոց, ա. Զուբայովի, հոգեւոր սեմինարիայի հանդէպ: Ստացված է մեծ քանակութեամբ ՊԱՍՏԱՌ (օրոյ) 12 կօպէկից մինչև 5 րուբլ ԲՈՒՎՕ: Քանակութեամբ գնողներին ԶԻՋՈՒՄԸ կը լինի:

1—25

ԼԵՒՈՆ ԽԱՆ-ԱՂԵԱՆՑ

Ի ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ:

Բերել եմ տալիս և սարքում եմ ամենայն տեսակ գեղատնտեսական մեքենաներ, Զաղաջներ, ձիթահաններ, խիզարներ, շոգեշարժ մեքենաներ և այլն: Ցանկացողներին սովորեցնում եմ նոցա բանեցնելու կերպը: Պատկերազարդ ցուցակ մեքենաների, իրանց գներովը ուղարկում եմ ցանկացողներին ԶԻՒ:

Կիսել այս հասցեով. Въ Вагаршанатъ. Въ контору Эчмядинской Паровой Маслобойни.

Л. Е. Ханъ-Агову.

4—10



ՊՈՒՆԵՒ կարամել: ԲՕՄԻ ՀԱՄ: ՄԻԳԵ: ԲՈՎ ԼԵՎԻՃ: ՌՈՒ: ՍԱՍԱՆԻ բոլոր քաղաքներում:

Նիժնի-Նովոգորոդովս ամառապանակի ժամանակ հասցեն. СЪМЯНИЙ РЯДЪ Д. МУРАТОВА.

7—10 (1)

ՂԱԶԱՐ ՓԱՐՊԵՑԻ

ԵՒ

ԳՈՐԾՔ ՆՈՐԻՆ

պատմական և գրական քննություն:

ԳՐԻԳՈՐ ԽԱՂԱԹԵԱՆ:

Կ Մ Ո Ս Կ Ո Ւ Մ, 1883.

Կինն է 1 ա. 50 կ. (կամ 5 Ֆրանկ): Վաճառվում է «Կենտրոնական Գրական-Ուսուցում»:

Արտասահմանից (Թիբլիսի, Եւրոպա) պահանջները կուղարկեն տիրապետ առ հեղինակին. — MOSKOU ruelle Armiansky, maison Cratchof.

4—5

ԷԺԱՆ ԾԱԽՎՈՒՄ ԵՆ ամառային վեճակները 4 ր., 5,000 թէյ քաժակներ 25 կ., 6,000 գանակակալներ և պատասաղաղաքակալներ 10 կ., 3,000 ստուգ անգլիական փոստային թուղթ 1 ր. 20 կ. մինչև 4 ր. 40 կ. (ամենալու տեսակը): ԹԷՑԻ ահագին քանակությամբ 1-ին հունձի 1 ր. մինչև 2 ր. Ֆունտը, խակական Ֆունտ-Ֆունտ կշիռը ԱՌԱՆՑ ԹՂԹԻ: ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ ԱԷՉ: Նոյն տեղը ջրամաններ շատ էժան:

10—10

ԳԼՕԲՈՒՄԻ ԳՐԻՉՆԵՐ

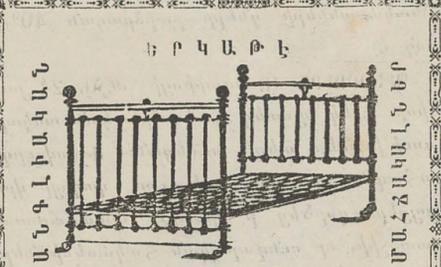
Որոնցով կարելի է գրել ամենակապիտ լողթի վրա:

Միակ գործակա ԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆԵՂ կան ամեն րի համար մեծ ԳՐԻՉՆԵՐ էժան քան թէ նոյնպէս ԹԱՆԱԲ, ներ, գմուռ, ՄԱ ղիշներ, պենակ, ներ, ծխախոտներ, անկիլք, ս ներ, ԲԱԶԱԹՈՒՐարկու կակերու ՏԻՆԵՐ, վրազօտի լուծին ԱՆԳԱՆՈՒԹ: Նոյն տեսակ ձեռագրեքանակութեամբ ամեն ձեռ 25% ուրիշ տեղ: Կան թուղթ, տետրակ ՏԻՏՆԵՐ, քարեգրիճԱԿՈՒ, քարեամաններ, ՄԻՐԱՏ լողներ, խոլիտա ՄԱՀՃԱԿԱՆ, վեհամար իրեր, ԳՕ ներ, ՄԱՏՈՒՑԱՐԱՆՆԵՐ, բրիտանական մետաղից իրեր, ԼԱԳՏԵՐՆԵՐ, զգալներ, ԲԱԺԱԿՆԵՐ, ջրամաններ, երես լուսնալու ամաններ, Ֆիլարա, կրան, շփոցներ, այգու մկրատներ, շորի շէօտիկ, գլխի, երկաթէ թելերից, ձիու համար: Մակենաօջներ: Բժշկական թուղթ փատերկրօտի համար և այլն և այլն:



ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹ:

29—100



Մի հազու համար 8 րուբլուց, երկու հոգու համար 14 ր., մահիճներ ծովային կտավից 6—9 ր. ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ ՄԷՉ: Նոյն տեղը մեծ քանակութեամբ ԱՄԱՆՆԵՐ, դանակներ պատասաղաղներ և երկաթէ ԳՐԻՉՆԵՐ, կողպէքներ, թերթի, աղամարդկերանց և կանանց ԹԱՄԲԵՐ, մատուցարաններ, ԿԼԵՏԿԱՆ, ղիջօլերներ, ՀՐԱՑԱՆՆԵՐ, պլոմբներ, կոնֆեկտներ, ԹԷՑ 1-ին հունձի և այլն 25% աւելի լաւ և էժան քան թէ ուրիշ տեղ:

72—100

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԼՈՒՍՑԱՐԱՆ

ԳԻՑԿԱՐԻԱՆՕՎԻ ՄԻՒՆԻՍԿՈՎՍԿԱՅ փողոց, № 69: Լուսաքի մաքրութեան և զլխաւորապէս ամրութեան համար մանաւանդ հազուատների և վարապոյրների համար լուսնում է ՇՈԳԻՈՎ, որ շատ գեղեցիկ հետեանքներ է ունենում:

2—3

ԼՈՑԱ ՏԵՍԱԻ

«ՀԱՅՈՑ

առաջին ընդհանուր

ՈՒՍՈՒՑԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ»

Ծախվում է Կենտրոնական և Կովկասեան գրականօւսուցում:

Կինն է 50 կօպէկ:

Կարելի է ձեռք բերել նաև աշխատարողից հետեակը հասցեով:

Тифлисъ. — на Авлабаръ. УЧИТЕЛЮ ОВАНЕСУ НАЗАРЯНЦЪ.

4—10

ՈՒՐԻՇ ՏԵՂԻՑ 25% ԷԺԱՆ

ցիարատ-մազնեղիտ, կաֆէ աղացներ, ութներ, մահճակալներ, կարբօլեան փոշի տարափոխիկ հիւանդութիւնների դէմ, կլեօնկա, դանակներ և պատասաղաղներ, շէօտիկներ, գրիչներ, ԹԷՑ 1-ին հունձի: ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ ՄԷՉ:

5—10

Սեպտ. 1-ին Երևանում բացուելու է

ԼԵՒՈՆ ԹԻՒՍԻԿԵԱՆՑԻ մասնաւոր պրօպէնդանտ

Պայմանները կարելի է իմանալ հիմնարկողից ամեն օր Երևանում, Թարխանովսկի փողոցում, Միլիքովի տանը: Օտարաքաղաքացիք ուղարկելով հիմնարկողին մի 7 կօպ. փոշի մարկա կը ստանան պրօպէնդանտի տպած կանոնադրութիւնը:

4—10

ՍՏԱՄՈՔՍԱՅԻՆ ՑԱԽԵՐԸ

ՊԷՊՍԻՆԵԱՆ ԳԻՆԻ ԲՈՒԴՕ

Այդ գինին շատ գուրեկան համ ունի, 25 տարի շարունակ գործ է անվում հետեակ ղիպվածներում. ԱՌՈՐԺԱԿԻ ԲԱՑԱԿԱՑՈՒԹԵԱՆ, ՍՏԱՄՈՔՍԱՅԻՆ ՑԱԽԵՐԻ և առհասարակ ԱՆԿԱՆՕՆ ՄԱՐՍՈՂՈՒԹԵԱՆ ժամանակ: Պէպսին «Բուգօ» ճանաչված է փարիզի բժշկական Ակադեմիայից և արժանացաւ առաջին մեդալների ՓԱՐԻՉԻ աշխարհահամագումարում 1867 թ. ՎԻՆՆԱՑԻ 1873 թ. ՖԻԼԱԴԷԼՖԻԱՑԻ 1876 թ. և ՓԱՐԻՉԻ 1878 թ.:

Paris: Hottot—Boudault, 7, Avenue Victoria.

Գլխաւոր պահեստը ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ՝ Բարձրագոյն հաստատված Կովկասեան ընկերութեան ղեղաւորան արանքների վաճառման:

Կէպօ Շահ-Պարոնեանցի, Գրիգուսի և այլ ղեղաւորներում:

ԳԱԼԵՒԱ ԱՐԾԻՐՈՒՆԻ ԳՎՈՐՑՈՎԱՑԱ ՓՈՂՈՑ

ՊԱՀԵՍ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ № 144.

СКЛАДЪ ЕВРОПЕЙСКИХЪ ТОВАРОВЪ

№ 144, ГАЛЛЕРЕЯ АРЦРУНИ

Ծախվում են. մեծ քանակութեամբ և խիստ էժան, վիէնայի ԹՕՆԵՔ Ֆարրիկայի ՄԷԲԷԼԻ ամեն տեսակ, նոյնպէս ՈՍԿԵՑՕՄ ՇՐԱՆԱԿՆԵՐ հայելիների համար և ՀԱՅԵԼԻՆԵՐ, լուսանկարների համար ԱԼԲՈՒՄԻ Թուղթ, Բէլգիայի ԱՊԱԿԻՆԵՐ պատուհանների համար, ամեն տեսակի, նոյնպէս ՄԱՐՄԱՐԻՕՆ քար, ԹՈՒՋԵԱՑ ԱՄԱՆՆԵՐ էմալյովի ՆԻԹՐԱՔ ԳԱՐԺԱՆ, ՈՍԿԻ և ուրիշ շատ արանքներ:

ԹԱՌԱԶԻԿԱՑ 1883/84 թ. (ԵՐԿՐՈՐԿ ՏԱՐԻ)

„ՎԱՐԺԱՐԱՆ“

Մանկավարժական ամսագիրը կը հրատարակուի նոյն ղիբով, նոյն ուղղութեամբ, նոյն ծրագրով և նոյն աշխատակիցների գործակցութեամբ:

Ա մ ս ա գ Ր ի ս ծ Ր ա գ Ր Ե Ր

- ա. Ազգիս վեհախառն Հայրապետի և թեմական վերատեսուհների կարգադրութիւններն ազգային ուսումնարանների վերաբերութեամբ:
բ. ՄԱՆԿԱՎԱՐՃԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ — յօդուածներ մանկավարժական բովանդակութեամբ:
գ. ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ — յօդուածներ ազգային պատմութեան, աշխարհագրութեան, գրականութեան, տոմագրութեան և լեզուի վերաբերութեամբ:
դ. ՄԱՏԵՆԱԹՍՈՒԹԻՒՆ — քննական յօդուածներ դասադրերի և մանկական ընթերցանութեան զրբերի:
ե. ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԻՔ — գնառական տեղեկութիւններ ուսումնարանական կեանքից:
զ. ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ — վէպեր, զրոյցներ և այլն, մանկական ընթերցանութեան համար:
է. Հանելուկներ, խնդիրներ և խաղեր մանկանց համար:
ը. ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ:

Բաժանորդների թիւը աւելանալուն պէս, ամսագիրը շրջանը կընդլայնենք: Տարեկան բաժանորդագինն է 5 րուբլի կանխիկ վճարելով: Սակայն կամադրութիւնս ի նկատի առնելով ուսուցիչների և առհասարակ ազգային պաշտօնականների մեծ մասի նիւթական անապահով դրութիւնը, և զոցա գործը ղիբացնելու համար որոշել է, որ նոցա ստորազրուելիս մինչև Օգոստոսի 15-ը վճարեն 2 րուբլի. Նոյեմբերին 2 ր. և Փետրուարին 1 ր.:

Տարին սկսվում է Օգոստոսին և վերջանում Մայիսին, տարին հրատարակելով տասը տետրակ:

Թիֆլիզում ստորագրուել կարելի է խմբագրատանը (Երևանեան հրապարակ, ուսաց սեմինարիայի հանդէպ, տուն № 20 Միլիմանեանցի) և պ. Եփրեմ Կատարեանի լամպային մագաղանում: Օտարաքաղաքացիք ղիմում են այս հասցեով. Въ Тифлисѣ, Въ Редакцію педагогическаго журнала «Варжаранъ». Эриванская площадь, противъ русской Семи-варій, № 20 домъ Миряманова. Իսկ արտասահմանից՝ Tiflis (Caucase), Rédaction du journal pedagogique „Varjaran“.

ԽՄԲԱԳԻՐ-ՀՐԱՍԱՐԱԿԻՉ՝ ՆԻԿՈՂԱՑՈՍ ԽՈՐՈՎԱՆԻ:

3—10

ՎԻՆՆԱՑԻ ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ՄԱՆԻ

ԲԱՌՈՒՄ, ՏՈՒՆ ԹԱՑԻՐՈՎԻ

Մեծ քանակութեամբ արանքների պահեստ և վաճառատուն, ուր գտնվում են մեծ քանակութեամբ ամեն տեսակ կոշիկներ-տոնամաններ, գուրլա-չուլիքը, հովանոցներ, գնդակներ, հագուստներ աղամարդի և կանանց, աղուկներ-բաղադրել Կովկասի ձաշակով, շապիկներ, ժամացոյցներ, ոսկէ և արծաթէ: Ամեն տեսակ սպիտակեղէններ (շուշեղէն), որպէս են ստաքաններ, վազեր և այլն: Նոյնպէս և դանակներ, պատասաղաղներ, գրաւներ Ֆրաժի Ֆարրիկից և հասարակ տեսակներից, կոճակներ, քաթանեղէն, զԽարիկներ և այլն և այլն ամեն արանքից գտնվում են մեծ քանակութեամբ շատ տեսակներից: Ծախվում են Ֆարրիկի դեղով և առանց աւելցուելի (без-запроса): Ընդունում է պատուերներ օտարաքաղաքներից ամեն տեսակ արանքների: Հասցեն БАТУМЪ, Мани, д. Таирова.

ՄԱՆԻ